14e JAARGANG — CURAÇAO, DEN 16den OCTOBER 1897. — No. 720.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0.50 voor elken regel fl. 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

Curaçao, 15 October.

TWEE MERKWAARDIGE GESCHRIFTEN.

———o———

Ongeveer twee maanden geleden is een boek verschenen van den vermaarden bekeerling, Pater B. W. Maturin, getiteld: *Practische Studiën van de Parabelen van onzen Heiland.* Dit werk was reeds ter perse vóór zijne bekeering, maar het had ook evengoed daarna kunnen geschreven worden en dan met kerkelijke goedkeuring.

De schrijver was nog predikant, toen hij de volgende regelen boekte:

Hoe vreemd schijnt het en toch hoe natuurlijk is het bij ondervinding, dat iemand, die altoos te goeder trouw is geweest, steeds naar de edelste en beste dingen des levens heeft getracht, eerst na lang zoeken eindelijk de volle waarheid vindt. Men vraagt zich af waarom zulk een groot deel des levens wordt doorgebracht in onderzoek en gesleten in onderscheidene vormen van dwaling. En toch is dat deel des levens niet ijdel geweest; die jaren en jaren waren een noodzakelijke voorbereiding. Hij heeft geleerd steeds gereed te staan om het reeds verwor- [illegible] en ten slotte, toen hij die eene parel van groote waarde gevonden had, verkocht hij alles wat hij had om die te verwerven. Geen enkel oogenblik mag verloren heeten van een leven, waarin 's menschen geest opneemt het beste wat hij vinden kan. Geheel zijn karakter wordt dan dagelijks gestaald om hem bekwaam te maken voor de laatste groote ontdekking, het laatste groote offer.

De recensent van het boek Pater Maturin zegt:

Wie zal zich, deze regelen lezende, vermeten een stellig antwoord te geven op de vraag, waarom er nog zoo vele en vele edelmoedige zielen zijn, die blijven dwalen buiten den schoot der ware Kerk. Die groote leider, asceet en prediker, die begon als predikant te Lavington en eindigde als Kardinaal-aartsbisschop van Westminster, vroeg altoos aan de Anglicaansche predikanten, die tot hem kwamen om in de Katholieke Kerk te worden opgenomen of zij niet steeds tot op dat oogenblik volmaakt te goeder trouw waren geweest. En geen hunner heeft hem ooit een ontkennend antwoord gegeven.

Hoe velen zijn er niet, die met Newman, lang voor diens bekeering, den kreet slaken: O Anglicaansche Kerk, die zegt mijne moeder te zijn, waarom beveelt gij ons den ganschen langen dag ledig te staan! Waarom kunt gij het vele goede, dat tot u komt, nimmer gebruiken? Waarom vindt al datgene, wat zelfverloochenend is in opzet en diep in devotie, geen steun in uwe armen en laat gij het glippen uit uwe hand? Kerk van Engeland, waarom is er in uwe ruimte geen plaats voor den heerscher in Sion, den leeraar in den tempel, den asceet op den Karmel, den heraut in de wildernis en den missionaris op het marktplein?

Ongeveer gelijk met het boek van Pater Maturin verscheen in een godsdienstig tijdschrift *Herinneringen* van den niet minder vermaarden bekeerling, doch die leek is gebleven, Aubrey De Vere, na Tennyson de grootste Engelsche dichter van onzen tijd. Lang heeft ook hij, gelijk Newman, gezocht naar de waarheid.

Alleen, zoo verhaalt hij, wandelde ik langs beemd en wei van Oxford naar Littlemore. De hermitage van Newman was herschapen in een klein klooster, dat eenige jongelieden herbergde, die gelijk zij, welke eenmaal Plato vergezelden in de tuin van Academe, met hem opwandelden, opdat zij van hem mochten leeren. Ik vroeg een hunner of zij ook de getijden baden en dat antwoord luidde bevestigend.

„Lang is mij het toen met Newman gevoerde gesprek bijgebleven, ofschoon hij meer terughoudend was dan vroeger en zelfs terneergeslagen en bedrukt. Newman's lange en noeste studiën hadden een ontzettende massa wijsgeerig en theologisch materiaal opgehoopt; hij begon nu te bouwen en meer en meer bleek het hem dat er iets anders zou verrijzen dan hij gedroomd had. In zijne jeugdige vooruitzichten had hij zich voorgespiegeld een Kerk van Engeland, triumfeerend hier beneden, zuiver als de dageraad der Chistenheid, eerbiedwaardig als de oudste oudheid, gesnoeid van allen middeleeuwschen aanwas, verrijkt door de moderne wetenschap, dagelijks zich loswikkelende uit de verwarringen der 16de eeuw, van lieverlede zich uitbreidende in de koloniën en verder nog, de erfgename van een tweede *orbis terrarum* en eindelijk zich hereenigende met de Katholieke Kerk.

Zoo ook had ik reeds in mijn jongensjaren gedroomd, hoe veel te meer hij! En toch dien dag, toen wij samen terugwandelden naar Oxford, schenen die eenmaal gouden verwachtingen hem, te midden der stralende zomerbloemen, niet meer zoo toe te lachen als vier jaren te voren in dien anderen gedenkwaardigen nacht, toen wij ook samen kerkwaarts gingen en de koude Kerstmiswind het klokkengelui der kathedraal over onze hoofden blies.

En op een andere plaats zijner „Recollections" schrijft hij:

St. Thomas van Aquino bracht mij in een sfeer van denkbeelden verre boven de gewone disputen. Ik begon te begrijpen, dat het groote vraagstuk niet lag in een of ander afzonderlijk punt van geloof. De zaak bleek mij deze te zijn: is geloof eene zekerheid? Zoo ja, dan kan het bergen verzetten. Is het slechts eene meening? Zoo ja, dan kan het, ook al is de meening waar, 's menschen gestalte met nog geen elleboogslengte verhoogen. Niet voor meeningen gingen de martelaren den dood in.

Ik had zoowel raadgevers onder de leeken, als onder de geestelijken. Waarom zou ik Carlyle ook niet noemen? Deze zeide mij: „Ik kom expres dezen weg uitgereden om u eens goed te zeggen, dat gij het *niet* doen moet. Gij zijt een vrijgeboren man, begeef u niet in die spelonk." Ik antwoordde hem: „Maar gij hebt mij altijd gezegd, dat de Roomsch Katholieke Kerk het eenige christelijke genootschap is, dat steeds consequent bleef en zijn standpunt kon verdedigen." Hij hernam: „En dat zeg ik nog; maar de Kerk van Engeland is toch veel beter; want voor de toekomst is haar gezicht in de rechte richting gekeerd."

Ik gaf hem ten bescheid: „Carlyle, ik zal u kort en goed zeggen, wat ik van plan ben; ik heb tot nog toe altoos als een christen geleefd en ik wensch ook als zoodanig te sterven.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

DE Gouverneur is verhinderd Zondag 17 October a. s. bezoeken af te wachten.

De Adjudant van den Gouverneur,
VAN WINGEN.

FEUILLETON.

COM EL A BINI NA UN MUGER I COM EL A BINI NA PRACTICA.

———o———

— Nó, no larga cabez cologá; Willem, un scirbido, dici coe su amigoe, mientra é tabata bati riba su scouder pa doené ánimo. Habri bo coerazon podiser esai lo por haci bo bon. Bo sabi koe hende por conta coe mi i coe mi ta masjar discreto.

Bien, esai es otro, Hendrik koe ta dokter di pober i especialista den enfermedadnan di coerazon i di pulmon tambe tabata sabi.

— Ai, no ta solamente mi kamber di enfermo basji, koe ta haci mi asina tristoe, lo bo comprendé koe no ta agradabel, ma....

— Och, Willem Van der Stad dici coe né, semper ta bai asina, si bo establecé bo como stranjero i koe bo no tin relacion. Fortuna koe bo por wanta un poco mas ainda.

— Coe esai mi a consola mi te awor, Hendrik de Groot a respondé, ma den es caso aki koe mi ta bai conta bo, esai no ta juda mi coe nada, promé koe toer cos, mi mester tin paciente. Bo ta mira es cas ai aja banda?

Van der Stad a habri su wowonan hanchoe. Mi ta miré, é dici.

— Bon, De Groot a respondé, bo no ta mira den es jaloesi di meimei un homber bieuw sintar?

— Si, Van der Stad dici, mi ta miré, ma kiko bo tin di haci koe Senjor Groote?

— E ta mi destino of mehor é ta tata di mi destino, De Groot tabata grunja.

— Bravo, es otro dici, awor mi sabi com destino ta; é tin un bonetji, un japon i un pipa largoe den su boca. E ta parcé mi un tipo afectuoso.

Si, bofon noema; es Senjor ai ta un terco di peor koe mi conocé. Com é por tin un jioe mujer asina, mi no por comprendé.

— Ahan, cos ta bini di ai banda. Pues bo conocé Marietji anto?

— Ta hopi tempoe caba, es dokter dici i el a bai sinta. Tempoe mi tabata prepara mi pa mi exámen, é tabata na Leiden cerca su tanta. Es tempoe ai mi a conocéle na un party i....

— Pues, etc. etc. etc. Van der Stad a respondé.

—Hustamente, etc. su amigoe a repiti Mi a establecé mi aki, i mi tabatin fortuna di a cera conocir coe es Senjor ai na un societeit. Hasta mi por a sinta coe né na mesa. Mi a hacié un bisjita i despues el a bolbé combida mi, i toer cos a bai bon

— I Marietji? Van der Stad tabata puntré.

— O, Marie no ta nada! Ma es homber bieuw ai! coe mi coerazon saltando té den mi boca mi a' bai un bon dia hacié un bisjita. Amistosamente mi a pidié manoe di su jioe muger, mi a exponé circunstancianan di mi familia i mi estado pecuniario i....

— Pues, i kiko é dici?

— Amigoe, é dici, toer esai ta masjar boenita, ma no ta satisfecho pa mi! Bo ta mira, mi ta sinta hinter dia na es bentana aki i mi ta mira toer cos koe ta pasa na caja i si ta posibel hasta di den cas. Pa esai mi sabi també koe es siete luna koe bo ta biba aki, fuera dos paciente solamente ta pobernan sol a bini cerca bo.

— E dici també koe ta solamente di un familia sol mi ta dokter di cas, i es familia ai nunca sa ta maloe i el a consuha mi di bolbé un otro dia, si mi haja mas paciente.

— I ta cuantoe tempoe pasá caba.?

— Cuater siman.

Esai mester bira di otro manera, i nos mester haja un manera. Mi ta bai sosega un poco i lo mi corda ariba. Tené bo tranquil, mi mester haja un manera.

Algun dia despues es bieuw Groote tabata sinta atrobe den su stoel dilanti es bentana i tabata tené un courant, di admiracion, cabez abao.

— Ta di tres caba, el a boela lamanta i dici, sí, en berdad, el a bai den kamber! Marie, Marie, é tabata grita, oenda bo ta, Marie?

— Mi ta bini; ta kiko tin?

— Pa nueb'or di promé a bini, pa mitar di dos di segundo i awor net di tres ta drenta.

— Ta berdad? Marie tabata puntra i el a bai para na bentana. Sí, ta berdad, é tabata grunja, mientra é tabata bira cora.

— Mira, ata un mas ta sali. Lástima koe nos no por mira ta kende.

— Ta un senjorita di bon familia, su tata dici. Mira, di dos ta bistiendo su mantel. Awor di tres a bai cerca djé.

Fuera un dos artesano mas, ningun hende mas a bai es dia cerca djé.

Ma den di anochi nan a bati klok masjar cerca familia Groote.

— Ta ki jama asina, ta kiko? es bieuw tabata grita, mientra koe el a boela purá for di su cama i bai na bentana. Ora el a habri bentana, el a mira un homber para den stoepi, koe net a coeminza bati klok coe masjar violencia. Asina koe el a mira Groote, el a stop i el a coeminza grita:

— Dr. De Groot mester bini unbez atrobé, despues koe dokter a bai el enfermo a bira peor.

— Och homber, Groote dici rabiando, mi no jama De Groot ma Groote. Mira pa fabor mi bordji bon. Dokter De Groot ta biba aki dilanti! I rabiando el a dal bentana cera. Despues koe el a droemi un poco, su klok a bolbé coeminza bati coe violencia. Mes ora el a tendé un hende ta bisa:

— Dokter De Groot ta biba aki dilan—

Gouvernementsbesluiten.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 13 October jl. No. 697 is de Heer *G. S. Ponne Sz.* toegelaten en gerechtigd verklaard tot de uitoefening der functiën van beëedigd translateur en interpreteur in de Nederlandsche en de landstaal.

Kerkelijke berichten.

Z. D. H. Mgr. UZCATEGUI, Aartsbisschop van Caracas, heeft eergisteren zijn zilveren priesterfeest gevierd. De stad Pto. Cabello, waar Z. D. H. vroeger pastoor was, gaf een rijk bewerkt kussen en een bisschopsring ten geschenke. Het kussen werd aangeboden door de Junta Directiva als feestgave der bevolking, terwijl de bisschopsring een geschenk was van Het Apostolaat des Gebeds en van de broederschap der Eeuwigdurende Aanbidding.

* *
*

Naar wij vernemen, zal het Seminarie te Scherpenheuvel en het daaraan verbonden Dominicanenklooster op verzoek van Z. D. H. Mgr. A. R. Silva, Bisschop van Mérida, geplaatst worden onder de bescherming van O. L. V. ONBEVLEKT ONTVANGEN.

Een der Eerw. Broeders, die twee weken geleden hier aankwamen en bestemd waren voor het klooster te Scherpenheuvel, is spoedig na aankomst ernstig ongesteld geworden. Dinsdag ll. achtte de geneesheer het noodzakelijk hem naar het R. K. Gasthuis te doen vervoeren, waar hem wegens het bedenkelijke van zijn toestand gisterenmorgen de H. H. Sacramenten der stervenden zijn toegediend.

* *
*

Dezer dagen werd de Sint-Annakerk van Otrabanda verrijkt met een fraaie Rozenkransgroep. Zij stelt het oogenblik voor, dat de Koningin des Hemels aan den H. Dominicus den Rozenkrans geeft, terwijl het Kindje op den schoot der Moedermaagd zich met de H. Catharina van Senen onderhoudt. Het geheel is een navolging van Müllers beroemde Rozenkransschilderij.

De polychromie dezer groep is zeer eenvoudig, doch in haar eenvoud zacht en schoon, en komt geheel en al tot haar recht te midden der heerlijke bloemenversiering, welke haar omgeeft, en die van veel fijnen smaak getuigt. De beelden zijn afkomstig uit een Dusseldorfsch atelier en het geschenk van een milde geefster.

---

ti, lo é no ta na cas, ta un ora pasá koe nos a bin buské.

— Mara es hendenan ai por moeri! es bieuw tabata grunja, mientra é tabata trata na pega sonjo.

— Parcé for di es dia ai fortuna a bira pa es hoben dokter. Su kamber nunca tabata basjir. I na societeit es bieuw tabata tendé un di su conocirnan bisa, koe el a cohé dokter De Groot, awor pa dokter di cas. Pa fortuna dokter Bouman, koe ta bieuw caba no ta traha mas, asina anto koe dokter De Groot tabata haja hopi enfermo. Awor, toer esainan es homber bieuw tabata sabi di papia. Hopi bez el a tendé nan bruha su nomber coe di dokter De Groot, koe é mester a larga kita su bordji di nomber, pa koe anochi nan no bin hala su klok cada bez.

Un ciertoe dia merdia, koe é ta sinta trobé dilanti bentana i koe senjora baronesa Van Bergen tabata pasa den su sjers, é dici coe su jioe muger:

— Es hoben De Groot mester ta un famoso homber. Mi ta desea koe é por bini awor. Ta chic pa bo tin un yerno, koe ta dokter. Koe es homber bieuw tabatin un nanisji asina fini of koe Marie tabatin algun senjal, ningun hende sabi, ma mes atardi Dr. De Groot a presenta i repeti su súplica. Es biaha aki a bai bon.

Promé hende koe es dokter a conta su bon-resultado, tabata su amigoe Van der Stad. El a gradicié també pa su excelente astucia. Van der Stad a contenté coe responde:

— Sí, bo ta mira, esai ta probecho di un familia numerosa. Mi cincoe roemannan muger a bisita bo coe gustoe i mi roemannan homber, ora nan sali societeit, nan mester pasa semper dilanti bo suegro. Pues, ainda un bez mas, mi ta felicita bo di toer mi coerazon.

Havennieuws.

Verleden week Zaterdag bracht de *Gouverneur Van den Brandhof*, komende van de Bovenwindsche eilanden, hier aan drie gevangenen, beschuldigd van bij een vechtpartij verwondingen te hebben toegebracht. Zij werden respectievelijk veroordeeld tot drie, vier en vijf jaren gevangenisstraf.

* *
*

Maandagmorgen arriveerden hier met de Duitsche boot *Valdivia* de stuurman en zes matrozen van het Noorweegsche schip *Lillie*, dat voor korten tijd op de kust van Sto. Domingo schipbreuk geleden heeft. Dienzelfden dag nog zetten zij de reis voort naar New York per ss. *Philadelphia* van de *Red D Line* om vandaar naar hunne bestemming te gaan.

* *
*

Dinsdag in den namiddag was het Venezolaansche vaartuig *Aurora* geheel klaar om uit te zeilen naar Vela de Coro. Op het punt van door de brug te gaan, welke geopend was om het Fransche schip *Martha* door te laten, werd deze eensklaps gesloten, zoodat de *Aurora* genoodzaakt was tot den volgenden dag in de haven te blijven. De kapitein van dat schip heeft over deze schijnbaar willekeurige handelwijze zijne klachten ingediend bij de bevoegde autoriteit.

* *
*

Woensdagmorgen kwam hier wederom binnen de *Pouyer Quertier* van de *Société Française des Cables Télégraphiques*. Dit stoomschip keerde van La Vela de Coro terug, waar het met de eveneens wederkeerende *Saga* de laatste werkzaamheden verricht had aan den kabel, na in de haven van Pto. Cabello boeien gelegd te hebben tot voorkoming van averij, welke daar aan den kabel door schepen van grooten diepgang zou kunnen worden toegebracht. Donderdag verliet de *Pouyer Quertier* voorgoed onze haven en ging naar La Guaira om daar den kabel na te zien, den inspecteur der maatschappij, die zich voor particuliere zaken naar Caracas heeft begeven, af te wachten en om vervolgens naar Santa Lucia te stoomen, waar kolen moeten worden ingenomen.

* *
*

Gisterenmorgen kwam het nieuwe stoomschip *Prins Willem V* van den *K. W. I. M.* voor de eerste maal onze haven binnen. Wij waren in de gelegenheid dit nieuwe schip te bezichtigen en kunnen, voor zoover wij erover mogen oordeelen, niet anders dan de inrichting daarvan prijzen. Gelijk wij vernamen, zijn alle deskundigen vol lof over de eigenschappen van het schip, dat op enkele onderdeelen na geheel door Nederlandsche industrieëlen werd voltooid, gemeubeld, gedecoreerd, enz. De hutten zijn zoo comfortable mogelijk ingericht en geven plaats aan 36 passagiers eerste- 8 tweede-klasse; tevens is er gelegenheid voor plm. 100 militairen. De rooksalon, de eetzaal enz. laten niets te wenschen over en zijn o. a. gedecoreerd door een paar schilderstukken van Van Stade. Salons zoowel als hutten worden electrisch verlicht.

Op de verbetering na, die de scheepsbouwer bij elke nieuwe boot aanbrengt, zoo als bv. het inrichten der patrijspoorten als windvangers, is de *Prins Willem V* gebouwd volgens hetzelfde type, dat de andere schepen van den *K. W. I. M.* vertoonen. Veel zorg is besteed aan de afwerking van de stoomsloep, die de betrekking tusschen de boot en de kusten met vijf ondiep water onderhoudt en een snelheid van 8 mijl per uur bereiken kan. Bovendien is het dek voorzien van 4 reddingbooten. De bemanning bestaat uit 4 stuurlieden, 3 machinisten, een administrateur, een dokter, 6 matrozen, 6 stokers, 3 trammers, een bootsman, een timmerman en een lampenist. Kapitein is de Heer H. SLUITER, de oudste in dienstjaren bij de *K. W. I. M.*, die den 15den Sept. ll. de eerste reis met de *Prins Willem V* ondernam.

* *
*

Volgens een telegraphisch bericht, meldende, dat de *Centro America* van de Italiaansche maatschappij *La Veloce* den 5den in stede van den 1sten October uit Genua vertrok, zal dat stoomschip hier ongeveer drie dagen te laat aankomen. Zoo spoedig mogelijk, den morgen na zijn aankomst zal het de reis naar de havens van Colombia voortzetten.

* *
*

Het gerucht loopt, dat het stationsschip *Alkmaar* spoedig onze haven zal verlaten en vervangen zal worden door Hr. Ms. *Sommelsdijk*, die reeds meermalen Curaçao bezocht.

Posterij en Telegrafie.

De Nederlandsche schoener "Gouverneur van den Brandhof" vertrekt heden naar de eilanden St. Martin N. G., St Eustatuis en Saba.

* *
*

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

H. Marcus M. Manuel A. Pumar, Luis Mata, Manuel Paultiz, Lui Sanchez, Luis Sanchez Sosa, Victoria La Paz, Edivardo Henriquez, Efelina Escovar, Benjamin Lu Koonchank, J. M. de Leon, Clara Hernandes, William Smith, D. de Boer (aang.)

* *
*

Het tarief voor telegrammen van hier naar Pto. Cabello is met *f.* 0.25 per woord verhoogd. Werd vroeger voor elk woord *f.* 0.625 betaald, thans zal de prijs daarvan *f.* 0.875 bedragen.

Een vereerend schrijven.

De Zeer Eerw. Pater M. V. ZWIJSEN, Rector van het College Sto. Tomás alhier, mocht deze week een schrijven ontvangen van den particulier-secretaris van H. M. Koningin WILHELMINA, waarbij Z. Eerw. dank wordt gezegd voor de dichtregelen, voorkomende in den *Amigoe di Curaçao* van 28 Augustus ll. en opgedragen aan H. M. bij gelegenheid Harer verjaring.

De kinematograaf Lumière.

Gevolg gevend aan de beleefde uitnoodiging van de Heeren D. VASQUEZ PALENCIA & C°. woonden wij Woensdagavond de eerste voorstelling van den kinematograaf LUMIÈRE bij. Met de grootste duidelijkheid vertoonden zich de verschillende groepen en met juistheid volgden de bewegingen van personen en zaken elkander op. Gerust durven wij dan ook een bezoek bij de Heeren D. VASQUEZ PALENCIA & C°. aanbevelen en het is zeker, dat zij succès zullen hebben met hunne onderneming.

Leger.

Meer en meer schijnt het bevestigd te worden, dat weleer de landmacht in West-Indië geheel zal verdwijnen. In den laatsten tijd zijn reeds twee transporten militairen vertrokken, en nog meer zullen volgen, zonder dat de vertrekkenden worden vervangen. Dit alles wijst op een geleidelijke verwijdering der Hollandsche troepen.

Hotel Leon.

Dezer dagen werd het oudste hotel van Curaçao, Hotel Leon, na een dertigjarig bestaan gesloten. De oorzaak daarvan moet gezocht worden in de groote concurrentie der laatste jaren, maar ook in den achteruitgang van den handel, waardoor niet meer zooveel vreemdelingen als vroeger Curaçao bezoeken.

Ongelukken.

Woensdagmorgen ging een dertienjarige knaap met een jonger broertje op de plantage Rooi Kanarie riet snijden aan het Schottegat. Daarbij begaf hij zich te water, doch zonk spoedig in de diepte weg. Zijn broertje bemerkte dit eerst later en niet dan na geruimen tijd kwamen andere menschen daar ter plaatse. Ofschoon men toen dadelijk begon te dreggen, werd het lijk niet eerder dan tegen negen uur 's avonds gevonden.

Deze week werd in het R. K. Gasthuis een man binnengebracht, die aan bloedvergiftiging leed. Ongeveer drie weken geleden was zijn hand opgezwollen en hij had een dokter geraadpleegd, die na de eerste behandeling hem ten zeerste beval den volgenden dag terug te komen. De man liet dit na en thans is zijn toestand hopeloos en geen redding meer mogelijk.

In het begin dezer week reed een rijtuig in de Breede Straat van Otrabanda ter hoogte der Nannysteeg. Op het oogenblik dat het rijtuig die steeg passeerde, kwam daaruit in gestrekten draf een muilezel, welke voor een karretje gespannen was. Het muildier liep met zijn kop tegen de kap van het rijtuig, waarvan een ijzeren beugel gebroken werd, terwijl het slijkbord van een der wielen werd omgebogen. Zonder verder na de toegebrachte schade om te kijken, maakte de voerman van het karretje zich met zijn muil uit de voeten.

Een examen.

Hedenmorgen slaagde voor de Spaansche taal de Eerw. Zuster THÉOTINE van de Congregatie van Roosendaal, die reeds eenige jaren als onderwijzeres aan de Meisjesschool van Otrabanda werkzaam is.

Venezuela.

In den staat Zulia is een decreet afgekondigd, waarbij het traktement van een groot getal ambtenaren met 33⅓ percent wordt verminderd. Men zegt, dat ook in de overige staten eenzelfde maatregel zal getroffen worden. Geldverlegenheid is daarvan de oorzaak.

Hedenmorgen kwam hier het bericht aan uit Caracas, dat de zoon van den President van Venezuela te Parijs is overleden. Wegens het afsterven van TITO CRESPO had de feestviering ter gelegenheid van het zilveren priesterfeest van den Aartsbisschop geen plaats. President JOAQUIN CRESPO zelf is ernstig ongesteld, zoodat men voor het behoud van zijn leven vreest.

Guatemala.

In de republiek Guatemala is een revolutie uitgebroken. De hoofden daarvan zijn FUENTES en MORALES, die zich meester willen maken van het presidentschap. Er wordt bericht, dat verschillende steden en twee departementen zich aan de zijde der opstandelingen hebben geschaard en onder dezen vele bekwame krijgslieden zich bevinden.

INGEZONDEN STUKKEN.

Ofschoon de beperkte ruimte van ons blad niet toelaat daarin ook dichtproeven op te nemen, wilden wij toch dit eerste verzoek van dien aard niet weigeren. Deze uitzondering echter heft geenszins den regel op, welken wij voor dergelijke stukken gesteld hebben. RED.

KUNO.

Daar reed op forschen klepper
Een ruiter ten tornooi.
Zwart was, als ravenveeren,
Zijns helmen pluimentooi.
Zwart als een donkre schaduw
Geheel zijn ijzren kleed,
Zwart ook zijn lans en rondas
En 't paard, dat hij bereed.

't Vizier was neergelaten,
Onkenbaar het blazoen.
Daar klonken wijd in 't ronde
Trompet en feestklaroen.
De ruiter reed in 't strijdperk;
Doch niemand kende hem.
"Wie is hij", vroeg eenieder
Met onderdrukte stem.

Toen riep de zwarte ruiter:
"Wie waagt met mij den strijd?
„'k Zie wel, dat ge al te samen
„Slechts domme lafaards zijt.
„Uw lansen zijn versleten,
„Uw zwaarden zijn verroest;
„Gij rijdt op kreuple paarden,
„Waarvoor ge u schamen moest!"

Zoo sprak hij, en de ridders
Herkenden aan die taal,
Wie 't was, die zoo hen hoonde
Met lasterlijk gesmaal.
Maar niemand hunner daalde
In 't wachtend strijdperk af,
En stilte bleef er heerschen,
De stilte van het graf.

Want wie had door zijn smalen
Zijn naam en aard verraân?
't Was Kuno, de eedenbreker,
Met schand en schuld belaân.
Hij had nog kort geleden
't Onkreukbaar ridderwoord
Gebroken en de rechten
Van weeuw en wees verstoord.

Toen joeg zijn oude leenheer
Hem schandlijk uit het land,
Al was hij door geboorte
Der grooten bloedverwant.
En voortaan zou geen ridder
Met hem in 't strijdperk gaan,
Al hief vol waanzin Kuno
Dan zegekreten aan.

En de oude ridders schudden
Beteek'nisvol het hoofd
En zeiden: „'t Is een wezen
„Van schaamte gansch beroofd,
„Dat d' eerenaam van ridder
„En de achting van zijn vorst
„Verloren heeft en toch nog
„In 't strijdperk smalen dorst."

M.

———o———

La junta directiva de la Sociedad Católica *Mutuo Auxilio*, eregida en la parroquia de San Francisco en Aruba, tiene el honor de participar á los miembros de esa Sociedad y á los demás favorecedores de ella, que en fecha 24 Setiembre próximo pasado, conforme al articulo 8 del reglamento, hubo una reunion general y fué elegida por los miembros reunidos una nueva Directiva, que está compuesta actualmente de los señores JUAN B. CAPRILES, ADRIAN LACLÉ, LUIS LORENZO ODUBER y CARLOS P. ZEPPENFELDT.

El señor ZEPPENFELDT fué señalado con votos unanimes como secretario de la directiva y aceptó este cargo gustosamente. En el año trascurrido la sociedad se empeño, en cuanto se lo era posible, para corresponder á su noble vocación y á su fin humanitario y con satisfacción puede declarar, que otra vez por su intercesion caritativa mucha pena haya sido aliviada, mucho dolor haya sido mitigado, habrientos hayan sido alimentados, viudas y huérfanos hayan sido consolados, ya enfermos se hayen escapado de la muerte y se conservaron para la familia y la sociedad.

Seguramente la Sociedad hubiera podido esperar, que su noble tarea hubiere encontrado en el curso del año mas sostenimiento y cooperación, pero la escasez de dinero, y la situación penosa, que se observa en toda parte, no podían dejar de ejercer influjo sobre la práctica de la caridad, que suele mostrarse tan abundante en otro tiempo. Esta es la causa de que en el año trascurrido los gastos hechos por la Sociedad en beneficio de los necesitados no se hayan podido cubrir con los ingresos. Pues la Sociedad ha gastado la suma de *fl.* 224,95 para socorrer á varios necesitados, que sufrian pena y hambre en casa, mientras el montante de los ingresos alcanzó solamente á *fl.* 196,10.

Por consiguiente el saldo favorable de *fl.* 563,64 que cerró la balance del año pasado, se ha reducido al saldo favorable de *fl.* 534,79.

La directiva quiso publicar esta reclación exacta con la esperanza de que los miembros de la sociedad fuesen estimulados para perseverar en su obra humanitaria y para conmover á todos los demás que no se llaman miembros, á contribuir un obolo al fin caritativo, que la sociedad se propone. Los miembros de la directiva, y tambien los señores LUIS ZEPPENFELDT y BERNARD ZEPPENFELDT, que ahora cesaron ser miembros de la directiva y moran actuálmente en Curazao, quedan dispuestos para recaudar con agradecimiento todas las dádivas que fueren ofrecidas para el sostenimiento y el florecimiento de la Sociedad.

El Presidente,
Rev. Cura J. VAN BAARS.
El Secretario,
CARL. P. ZEPPENFELDT.

Aruba 27 Setiembre de 1897.

BUITENLAND.

Frankrijk. — De jongste statistieken wijzen uit, dat terwijl het aantal geboorten steeds meer wordt beperkt, zóó zelfs dat de sterfgevallen veelvuldiger dreigen te worden, de zelfmoorden gaandeweg toenemen. Een groot aantal zelfmoorden — ongeveer een zesde — wordt toegeschreven aan de armoede, terwijl ook krankzinnigheid, lichamelijk lijden en sterke drank een voorname rol spelen. Zondert men echter de gevallen van krankzinnigheid uit, dan blijkt, dat het zedelijk bewustzijn gaandeweg verslapt en in steeds ruimeren kring, zelfs bij de jeugd, de overtuiging doordringt, dat men zich door den dood aan alle ellende kan onttrekken. In 1880 bedroeg het aantal dezer moorden 6638; in 1892 was het 9285; in 1893 viel een kleine vermindering waar te nemen, doch in 1894 steeg het getal weer tot 9403, zijnde 7585 mannen en 2118 vrouwen. Ook onder kinderen komt thans de zelfmoord veel meer voor dan vroeger. In 1894 hebben 68 kinderen beneden den leeftijd van 16 jaar zich van het leven beroofd: 51 knapen en 17 meisjes. Van deze 68 hadden 39 den leeftijd van 15 jaar, 15 dien van veertien, 3 dien van dertien, 4 dien van twaalf, twee waren nog slechts elf en drie nog slechts negen jaar! Het kan niet lang duren, of Frankrijk wordt door de zedelijke kwalen waaraan het lijdt, tot een natie van den tweeden rang teruggebracht. Echtbreuk, nieuw-malthusianisme en zelfmoord, die gezamenlijk het ongeloof tot grondslag hebben, zijn de drie monsters, welke Frankrijks grootheid verteren!

Spanje. — Een bericht van den volgenden inhoud werd door een paar bladen medegedeeld: "De bisschop van Mayorka heeft den Spaanschen minister van financiën in den ban gedaan. De aartsbisschop had verboden, dat dit *vonnis* [waartoe deze cursiveering? Red. Amigoe.) in de kerken werd voorgelezen, doch de bisschop hield zich niet aan dit verbod. De Paus schijnt de handeling van den Bisschop af te keuren, die een sterke voorstander van de partij van Don Carlos is, en heeft aan de Spaansche geestelijkheid last gegeven om zich niet in te laten met bewegingen tegen de Koningin-Regentes en de tegenwoordige ministers van Spanje."

In een geheel ander licht komt dit feit te staan, wanneer men het relaas van den *Courrier des Etats-Unis*, Edition hebdomadaire, No. 39, in zijn geheel leest; daar staat toch letterlijk vertaald het volgende: 18 September. Ofschoon het ministerie gisteren besloten heeft bij het Vaticaan protest aan te teekenen tegen de beslissing van den Bisschop van Palma, die den heer Reverter, minister van financiën, geëxcommuniceerd heeft, beschuldigd door den prelaat van ten dienste van het bestuur over gronden beschikt te hebben, welke aan de geestelijkheid toebehooren, heeft het kabinet geweigerd de officiëele stukken van den heer Reverter goed te keuren. Het is waarschijnlijk, dat de heer Reverter bij den terugkeer van het hof van Madrid zijn ontslag zal indienen. Gisteren is het kabinet wederom samengekomen en heeft geweigerd de maatregelen aan te nemen, welke genomen waren door den minister van financiën, den heer Reverter. Dit besluit zal het ontslag van den minister ten gevolge hebben.

De kardinaal-aartsbisschop van Valencia, Mgr. Ciriaco Maria Sancha y Hervas, heeft den bisschop van Majorca verboden om morgen in de kerken den brief te doen voorlezen, waarbij hij den heer Reverter excommuniceert. De bisschop van Majorca was reeds een keer verbannen, omdat hij had deelgenomen aan carlistische samenzweringen. De bisschop van Majorca heeft geweigerd te gehoorzamen aan het bevel, dat hem de aartsbisschop gegeven heeft.

19 September. In welingelichte kringen vreest men, dat de houding van den Bisschop van Majorca (Balearische eilanden), die niettegenstaande het bevel van zijn aartsbisschop, volhard heeft bij de handhaving van de excommunicatie over den heer J. Reverter, minister van financiën in Spanje, omdat hij bezit genomen heeft van den schat eener kerk in zijn diocees, een ministerieele crisis zal uitlokken. Het banvonnis werd heden met alle formaliteiten voorgelezen in alle kerken van het diocees. Verscheidene invloedrijke prelaten keuren het besluit van den bisschop goed. Hun houding, die geheel tegenovergesteld is aan die van de leden van het kabinet, die door bemiddeling van den pauselijken nuntius een protest tegen het banvonnis aan den Paus hebben gezonden, heeft verwikkelingen doen ontstaan tusschen de kerkelijke waardigheidbekleeders en het bestuur. Het kabinet houdt zich aan de verzekering van den nuntius, dat de bisschop geen jurisdictie over den minister heeft en dat de Paus zonder twijfel den prelaat met een censuur treffen zal. De bekende sympathiën van den bisschop voor de carlistische beweging maken den toestand ernstiger.

Wij laten dit bericht verder geheel en al voor rekening van den *Courrier*, ofschoon het niet vrij is van onnauwkeurigheden wegens onbekendheid met het kerkelijk recht; doch men zal ons ook veroorloven mede te deelen, wat de katholieke bladen zeggen over dit feit.

De confisqueerde goederen hebben behoord aan eene oude kapelanie, die sedert meer dan veertig jaren is uitgestorven; zij waren verklaard vrij van de doode hand. Deze verklaring werd bevestigd in 1869, maar er werd toen bij bepaald, dat de rector van het heiligdom van Lluch zou voortgaan met het beheer over de goederen. Daar vooral de bosschen, die er toe behoorden, minder doelmatig werden verzorgd, maakte de directeur der staatsdomeinen, tot welke de goederen werden beweerd te behooren, eene akte op om hen volkomen in bezet en beheer te nemen, eene akte, die 31 Juli laatstleden door den minister van Financiën Navarro Reverter werd gewettigd. De bisschop richtte tot laatstgenoemden eene petitie, om de uitvoering uit te stellen. Het antwoord luidde, dat, aangezien de uitvoering reeds bij koninklijk besluit was geregeld, de eenige weg was die eener procedure. Nu had de bisschop zich behoorlijk voorzien tegen het koninklijk besluit, waarbij de goederen van het heiligdom van Lluch door den staat souden worden genomen, en maakte hij zich gereed om het proces ter competente rechtbank te voeren, toen hij vernam dat op bevel van den minister de gewapende macht zoo noodig den ministerieëlen ambtenaar moest helpen om onmiddellijk de goederen in bezit en beheer te nemen.

Mgr. Cernera sprak daarop de *excommunicatio major* uit tegen den minister, den ontvanger en zijne helpers, op grond der bepalingen van het Concilie van Trente. Het kapittel en de gansche geestelijkheid, en ook de auditeur van den pauselijken nuntius — welke laatste zelf niet aanwezig is — steunen den bischop. In een onder houd beriep de auditeur zich op het concordaat van 1851 en op de daarin gebrachte wijzigingen van 1859, terwijl de minister steunt op een koninklijk decreet van 1871.

Mgr. Sancha, kardinaal aartsbisschop van Valencia, die metropolitaan is over Majorca, heeft den vrede tusschen Staat en Kerk trachten te herstellen. Z.Em. richtte tot zijnen suffragaan het verzoek, om het desbetreffend herderlijk schrijven, dat Zondag in alle kerken der Balearen moest worden afgelezen, in te trekken. Mgr. Cernera verklaarde hieraan niet te kunnen voldoen en onderwierp de vraag van jurisdictie en bevoegdheid aan de rechtbank voor geschillen te Madrid en aan den Pauselijken nuntius.

Mgr. Cernera is ongeveer 60 jaren oud en een zeer geleerd prelaat. Zijn karakter is rond en rechtuit, en hij is vol ijver voor de hem toevertrouwde belangen. Dat hij Carlist zou zijn en aan den burgeroorlog hebben deelgenomen, is onjuist. Hij werd verbannen in 1874, toen hij aartspriester van Toledo was. Na de Restauratie erkende de regeering zijne groote verdiensten en bood zelve hem den bisschopszetel van Majorca aan, waar hij door al zijne diocesanen zeer bemind wordt.

De zaak zal waarschijnlijk nader worden behandeld door de Koningin-regentes eenerzijds en Z. H. Paus Leo XIII anderzijds en dan waarschijnlijk wel in der minne worden geschikt.

ADVERTENTIEN.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1 Januari t/m 30 Juni 1895, onder N°. 8350 D t/m N°. 2809 E, zal plaats hebben op Donderdag den 4 November a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 13 October 1897.

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.

ANUNCIO.

Bendementoe di PREENDANAN di PLATA, ORO i DJAMANTA koe tin placa fiá ariba nan na *Spaar- en Beleenbank*, esta esnan for di 1 di Januari té 30 di Juni 1895 bao di N°. 3694 té N°. 8349 D lo toema lugá dia Hueb's 4 di November i dianan koe ta sigui.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes, afin di evita nan bendementoe.

Curaçao, 13 October di 1897.

President,

M. P. CURIEL.

Dr. J. Ph. Evertsz Hz.

ARTS,

biedt het publiek zijne diensten aan:

SPREEKUREN:

7 tot 8 's morgens, 3 tot 4 's namiddags.

TELEPHOON No. 157.

HUIS N°. 12. SCHARLOO.

Curacao, October 1897.

---

van Houtens Cacao

Aan hare voortreffelijkheid dankt Van Houten's Cacao haar wereldberoemdheid.

BEKENDMAKING

De ondergeteekende, door de Hollandsche Credietbank te Amsterdam benoemd tot Vertegenwoordiger voor den verkoop van Europeesche premie-loten op termijnbetaling op dit eiland en de overige eilanden der kolonie, biedt hierbij aan het publiek die premie-loten op buitengewoon voordeelige conditiën te koop aan.

Voor verdere inlichtingen vervoege men zich bij den ondergeteekende.

Curaçao den 1sten October 1897.

NICOLAS J. H. CURIEL.

De door ons in 1867 uitgevonden ***Fijne Palmitine Zeep*** is de meest gerenommeerde Nederlandsche Toiletzeep, fijn geparfumeerd, bijzonder zacht voor de huid en de meest geschikte Zeep voor zuigelingen en kinderen en voor alle personen, die prijs stellen op eene gezonde blanke en zachte huid.

Voor de tropische luchtstreken is deze Zeep uitmuntend, daar zij door zuiverheid van fabrikaat en hoog zeepgehalte onveranderlijk en niet aan uitdrogen onderhevig is.

Onze ***Palmitine Zeep*** staat onder voortdurende contrôle van Dr. P. F. VAN HAMEL ROOS en A. HARMENS Wzn. te Amsterdam.

Ieder stukje moet van onzen naam en gedeponeerd fabrieksmerk "***HET ANKER***" voorzien zijn.

Men wachte zich voor de talrijke namaaksels.

SOLIEDE VERKOOPERS GEZOCHT.

GEBR. DOBBELMANN,

Nijmegen. *Zeepfabrikanten.*

Botica Central

DE LANNOY & Co

CURAZAO — OTRABANDA

CALLE ANCHA N° 160

TeléfonoNo107.

Surtido completo de drogas y medicinas de patente de las más modernas; perfumes de varias fábricas, anteojos, tabacos, semillas de hortalisa, cacao y chocolate de distintas marcas, vinos del Rin y tinto de los más renombrados, cerveza blanca y negra. etc., etc.

M. B. GORSIRA & Co

— HEERENSTRAAT —

tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancías renovado por todos los vapores.

Novedades.

Artículos de fantasía,

etc., etc., etc.

MÁQUINAS DE COSER DE SINGER

LEGÍTIMAS.

PRECIOS DE REALIZACIÓN.

"A GRANDES MALES..."

La Emulsión de Scott es un "gran remedio." La Tísis y demás afecciones del pecho, la Escrófula y la Anemia son grandes males pero que ceden al uso de una medicina cuyos componentes tengan la virtud de sanar la irritación de la garganta y los pulmones, de eliminar las impurezas de la sangre y de producir carnes y fuerzas. Esto se logra con el aceite de hígado de bacalao subdividido en partículas infinitesimales para que sea asimilado rápidamente, como lo está en la legítima

Emulsión de Scott

Marca de Fábrica.

Esta medicina reune además las virtudes de los hipofosfitos de cal y de sosa que son grandes tónicos para el cerebro, los nervios y sistema óseo. De ahí que fortalezca á los débiles. No hay sustancia que contenga en tan alto grado las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao. La forma más conveniente de tomarlo es la de "Emulsión de Scott." Agradable al paladar. Reconocida universalmente por los médicos como la medicina-alimento por excelencia para los niños.

De venta en las Boticas. Cuidado con las falsificaciones é imitaciones.

Scott y Bowne, Químicos, Nueva York.

TYD-TAFEL

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1897	Philadelphia		Caracas		Venezuela		Philadelphia		Caracas		Venezuela	
Vertrekt van NEW YORK....	Oct.	23	Nov.	4	Nov.	13	Nov	24	Dic.	4	Dic.	14
Komt aan te CURAÇAO	„	29	„	10	„	19	„	30	„	10	„	20
Vertrekt van „	„	30	„	11	„	20	Dic.	1	„	11	„	21
Komt aan te PTO. CABELLO	„	31	„	12	„	21	„	2	„	12	„	22
Vertrekt van „	Nov	2	„	13	„	22	„	3	„	13	„	23
Komt aan te LA GUAYRA..	„	3	„	14	„	23	„	4	„	14	„	24
Vertrekt van „ ..	„	6	„	17	„	27	„	7	„	17	„	24
Komt aan te PTO. CABELLO	„	7	„	18	„	28	„	8	„	18	„	29
Vertrekt van „	„	8	„	18	„	29	„	9	„	18	„	29
Komt aan te CURAÇAO	„	9	„	19	„	30	„	10	„	19	„	30
Vertrekt van „	„	10	„	19	Dic.	1	„	10	„	20	„	30
Komt LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	„	11	„	20	„	2	„	11	„	21	„	31
Komt an te NEW-YORK....	„	17	„	26		8	„	17	„	27	Ene.	6

Stoomschip Maracaibo

Vertrekt van CURAÇAO....	Oct.	30	Nov.	11	Nov.	20	Dic	1	Dic.	11	Dic.	[illegible]
Komt aan te MARACAIBO....	"	31	„	12	„	21	„	2	„	12	„	[illegible]
Vertrekt van "	Nov.	7	„	17	„	28	„	8	„	18	„	[illegible]
Komt aan te CURAÇAO......	„	8	„	18	„	29	„	9	„	19	„	[illegible]

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,

Agenten.

[illegible]